

екватора къмъ вѣстокъ до онова мѣсто, на кое-то искаме да опрѣдѣлимъ дължинѣ-тѣ.

Рѣчи широчина и дължина сж произлязлы отъ тука, зашто е испытано, че земя-та на полюсы-ты е малко стиснѣта, а на екватора е издута.

УСПОРЯДНИ КРЪГОВЕ.

Разстояніе-то отъ Екватора до кой да е отъ двата полюса дѣли ся на 90° . Прѣзъ всякій градусъ можемъ да си прѣдставимъ по единъ успоряденъ кръгъ на екватора; нъ на земно-то клѣбо прѣкарватъ на 10 градуса по единъ успоряденъ кръгъ. Тѣи кръгове, както и екваторъ-тъ, дѣлять ся на 360° , нъ тѣхни-ти градуси толкова сж по малкы, колко то тѣи кръгове сж по близу до полюсы-ты, така чото на връхъ полюсы-ты сж равни на 0 .

Нѣмскы мили.

Градусъ-тъ на екватора е равенъ на	15
На успорядный кръгъ подъ 21° е равенъ „	14
„ „ „ „ 48° „ „	10
„ „ „ „ 53° „ „	9
„ „ „ „ 63° „ „	$4\frac{1}{2}$
„ „ „ „ 90° „ „	0

Отъ тука ся види, че дължина-та отъ горѣ на екватора е най голѣма, и колкото успорядни-ти кръгове къмъ полюсы-ты сж по малкы, толкова и дължина-та става по малка, така что то до полюсы-ты достига до 0 .

ЕКЛИПТИКА.

Като ся врьти земя-та около слънце-то отъ западъ къмъ вѣстокъ, има ось-тѣ си наведенѣ спорядъ пѣтя, по който врьви, тъкмо $23^\circ 30'$, и това навожданіе увардюва въ всеичкій си пѣтъ, така что то ось-та ѣ по всеичкы-ты мѣста на пѣтя иде успорядна на себе си. Отъ това навожданіе земя-та въ половинѣ-тѣ отъ пѣтя си има сѣверно-то полукалѣбо повече обрънѣто къмъ слънце-то, а въ другѣ-тѣ